

CLOENDA DE
“L’ANY CAVANILLES”,
EN EL JARDÍ BOTÀNIC
DE VALÈNCIA

10 de maig de 2005

PARAULES DEL DIRECTOR DE LA RSEAP, EN FRANCISCO OLTRA CLIMENT

EXCM. i Magnífic Rector de la Universitat de València. Honorable Sr. Conseller de Territori i Vivenda Estimats amics i amigues:

És un plaer per a la Reial Societat Econòmica d'Amics del País, de València participar conjuntament hui amb la Universitat de València i la Conselleria de Territori i habitatge en la cloenda de l'Any de Cavanilles

Des de la seua programació i disseny fa ara un any han sigut moltes les activitats i actes per a donar a conèixer la vida i l'obra de l'il·lustre botànic valencià, soci d'honor de la Reial Societat Econòmica d'Amics del País de València i científic de prestigi internacional.

Actes que han servit per a perpetuar encara més la memòria del nostre il·lustre ciutadà. Els valors que la vida i obra de Cavanilles van llegar a la posteritat transcendixen la mera historicitat per a endinsar-se en les bases de la nostra modernitat actual. La llibertat, la constància, la tolerància, el respecte, el rigor científic, i com no, l'estima per la nostra cultura són senyals d'identitat indissociables a l'obra del botànic valencià.

Amb este afany de recuperar la memòria d'un personatge notable i de fer transcendir la seua obra a les generacions futures, la RSEAP, ha col·laborat en l'organització de diverses activitats, de les que els faré menció a continuació.

La nostra participació a l'any Cavanilles va començar en el mes d'abril del 2004, quan es va iniciar un Cicle de Conferències a l'Econòmica que portava per títol "Cavanilles: un valencià universal", i en el que van participar els principals especialistes en la seua vida i obra. Així, vam poder comptar amb D. Antonio Mestre Sanchis (Catedràtic Emèrit d'Història Moderna de la Universitat de València), que ens va parlar sobre el tema "Cavanilles i el grup il·lustrat valencià", i amb D. José María López Piñero (Catedràtic Emèrit d'Història de la Ciència de la Universitat de València), que ho va fer sobre el tema "L'obra científica de Cavanilles, la conferència del professor D. Joan Mateu Belles, Catedràtic de Geografia de la Universitat de València, que ens va parlar sobre "Les campanyes viatgeres de A.J. Cavanilles pel Regne de València (1791-1793) en la seua producció científica i literària".

En Novembre del 2004 es duia a terme la presentació del llibre que, editat

per l'Econòmica, arreplega estes intervencions en el cicle i alguns articles que citarè després.

La presentació es va realitzar en la seu del Centre Excursionista de València, dins de l'estratègia de col·laboració amb altres entitats de la Societat Civil Valenciana, participant en l'acte el Director del Centre Excursionista de València, D. Juan Ferris i el professor D. José María López Piñero, així com el vicedirector de l'Econòmica, D. Manuel Portoles i el Director de l'Econòmica que els dirigix la paraula.

El llibre, que porta per títol Antonio José Cavanilles (1745-1804) Segundo Centenario de la muerte de un gran botánico, arreplega les conferències del cicle ja referit, així com diversos articles de D. Manuel Portoles, vicedirector de l'Econòmica, i de D. Nicolás Bas i Dª María Luz López Terrada, sobre la biblioteca, així com una Bibliografia actualitzada sobre la vida i obra de Cavanilles, a càrrec de María Luz i del professor López Piñero. L'obra es completa amb el Discurs sobre Cavanilles que va realitzar el que fóra rector de la Universitat de València, D. José Pizcueta, i que va ser premiat per l'Econòmica.

Amb tot això l'Econòmica contribuïa a donar a conèixer la vida i obra de Cavanilles, alhora que aprofitava esta gran oportunitat per a aprofundir en aspectes poc coneguts o inèdits del personatge, entre ells la seua biblioteca, que ens permetia aprofundir en les lectures i línies de pensament de l'universal botànic; a més, donàvem a conèixer la faceta menys treballada de Cavanilles, i la que li va donar fama universal, la botànica. En este sentit, el rigorós i documentat anàlisi que fa el professor López Piñero sobre les Icones servirà de segur per a encoratjar l'enorme labor de recopilació i descripció botànica realitzada pel valencià.

Per tot això, i amb l'objecte de donar a conèixer de la mà de les noves tecnologies esta important contribució, l'Econòmica va editar un CD-rom dels Icones et descriptiones plantarum (1791-1801), obra en sis volums, d'incalculable valor botànic i bibliòfil, que s'acompanya de les 601 làmines de plantes que va arreplegar Cavanilles al llarg de la seua apassionant vida.

Tota esta activitat es va veure complementada amb la col·laboració de l'Econòmica els dies 29 i 30 de novembre del 2004, juntament amb la "Ciutat de les Arts i els Ciències", la "Conselleria de Territori i Habitatge", la "Universitat de València", l'"Institut Mèdic Valencià" i el "Centre Excursionista de València", en l'organització d'unes "Jornades-Homenatge a l'insigne científic valencià", davall el títol de "El Legado de Cavanilles", amb la coordinació del soci i membre de la Junta de Govern de la nostra Societat Econòmica, D. José L. Rubio.

Esperem que el nostre esforç haja servit per a difondre i potenciar la figura i obra de Cavanilles.

Només em resta agrair a totes les institucions amb què hem participat, i molt especialment a la Unversitat i a la Conselleria, el seu cordial interès i cooperació en l'organització de l'any Cavanilles, i als mitjans de comunicació, que han arreplegat puntualment cada una d'estes activitats

Moltes gràcies a tots per contribuir, amb el seu suport, a què hui puguem conèixer un poc més a aquells personatges, com ara Cavanilles, que formen part no sols de la nostra història, sinó també del nostre present, en institucions com ara el Jardí Botànic de València, on es deixa sentir l'empremta del nostre il·lustre homenatjat.

CLOENDA DE “L'ANY CAVANILLES”

AMB la presentació d'una escultura de l'artista valencià Andreu Alfaro, situada al Jardí Botànic, es culmina el conjunt d'actes que han ressenyat la commemoració del 200 Aniversari del botànic Antonio José Cavanilles, il·lustre soci de l'Econòmica i científic de prestigi internacional i històricament reconegut.

En l'acte van estar presents el Conseller de Territori i Vivenda , En. Rafael Blasco, el Rector de la Universitat de València, En Francisco Tomás, el Director del Jardí Botànic, En Antonio Aguilera i el Director de la Reial Societat Econòmica d'Amics del País de València En Francisco Oltra , com a representants de les Entitats i Institucions organitzadores que, a més de la Societat Econòmica d'Amics del País, han sigut la Conselleria de Territori i Habitatge i la Universitat de València –Jardí Botànic–.

Andreu Alfaro va definir la seua escultura “Meditació”, com una invitació a la reflexió sobre la figura del botànic valencià i la idea de moviment que transmeten els viatges al llarg dels quals es va estructurar la seua biografia i que, com hem pogut conèixer en les múltiples activitats desplegades amb motiu d'este aniversari, van constituir una sembra fructífera per al coneixement científic de la botànica en el seu dia, i encara hui, universalment reconeguda.

El Director de l'Econòmica va pronunciar unes paraules en este acte de clausura en què va ressenyar particularment els valors que de la vida i obra de Cavanilles hi han arribat a la posteritat, la llibertat, la constància, la tolerància, el respecte, el rigor científic, i com no, l'estima per la nostra cultura, totes senyals d'identitat indissociables a l'obra del botànic valencià.

Han sigut diverses les activitats desplegades per la nostra Entitat durant tot l'“Any Cavanilles”, que s'han sumat a les de les Entitats i Institucions esmentades, i la referència de les quals es pot consultar en els “ítems” següents:

– 4 Març 2004: “El territorio de la Comunidad Valenciana en tiempos de Cavanilles y su situación actual”.

– 1 Abril 2004: “Cavanilles, un valenciano universal”.

- 10 Maig 2004. “Any Cavanilles. Trobada RSEAP, Universitat de València i Conselleria de Territori i Habitatge”.
- 23 Novembre 2004. “Presentación del libro de Cavanilles en el Centro Excursionista de Valencia”.
- 29 Novembre 2004. “El llegat de Cavanilles. Jornades Homenatge”.

SANTIAGO L. DEL AGUA
L'Econòmica. Llums i Ombres